

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Emily Henry
BEACH READ

Copyright © 2020 by Emily Henry
All rights reserved.

Translation Copyright © 2020 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03391-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

EMILI HENRI
NE BRINI
ZA SUTRA

Prevela Branislava Maoduš

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2020.

*Za Džoiya:
Ti si mi tako savršeno omiljena osoba.*

Kuća

MAM KOBNU MANU.

Volim da mislim da je svi imamo. Ili mi barem takvo razmišljanje olakšava pisanje – građenje junakinja i junaka oko ove jedne auto-destruktivne crte, utemeljivanje svega što im se dešava na toj jednoj određenoj osobini: nečemu što su naučili da rade kako bi zaštitili sebe i čega ne mogu da se odreknu, čak i kada to više nema svrhu.

Možda, na primer, kao dete niste imali kontrolu nad svojim životom. I zato ste, da biste izbegli razočaranje, naučili da nikada sebe ne pitate šta stvarno želite. I to je dugo funkcionisalo. Samo što sada, nakon što ste shvatili da niste *dobili* ono što niste *znali* da želite, bezglavo jurite auto-putem u automobilu krize srednjeg doba sa koferom punim love i muškarcem po imenu Sten u prtljažniku.

Možda je vaša kobna mana navika da ne koristite migavce.

Ili ste možda, kao ja, beznadežni romantik. Prosto ne možete prestatati da pričate sebi priču. Onu o vašem životu, sa sve melodramatičnim zvučnim zapisima i zlatnom svetlošću koja se probija kroz stakla automobila.

Počelo je kada sam imala dvanaest godina. Roditelji su me posadili preda se da mi saopšte vesti. Mama je dobila prvu dijagnozu – sumnjive ćelije u levoj dojci – i toliko mi puta ponovila da ne brinem da sam počela da verujem kako će me kazniti ako me uhvati da brinem. Moja majka bila je od onih što delaju i smeju se, optimista, nije bila od onih što brinu, ali videla sam da je nasmrt uplašena, pa sam se i ja uplašila, zaledila na kauču, i nisam znala kako da kažem *nešto* a da ne pogoršam stvari.

Tada je moj otac, knjiški moljac i čovek koji nije mnogo voleo da izlazi iz kuće, uradio nešto neočekivano. Ustao je, zgrabio nas za ruke – mamu i mene – i rekao: *Znate li šta nam je potrebno da bismo izbacili iz sebe ova loša osećanja? Moramo da plešemo!*

U našem predgrađu nije bilo klubova, samo osrednji dajner u kom je petkom uveče neki bend svirao tuđe stvari, ali mama se ozarila kao da je upravo predložio da je privatnim avionom prebaci na Kopakabanu.

Obukla je svoju bledožutu haljinu i stavila metalne minđuše koje su svetlucale kada se pomerala. Tata je za njih poručio dvadeset godina stari skoč, a za mene *širli templ* koktel, nakon čega smo se sve troje vrteli i poskakivali dok nam se nije zavrtelo u glavi, i smejali se i saplitali na sve strane. Smejali smo se dok nismo više mogli da stojimo, a moj inače suzdržani otac pevao je *Brown Eyed Girl* kao da nas ne posmatraju svi prisutni.

A zatim smo se, iscrpljeni, smestili u automobil i u tišini se odvezli kući. Mama i tata su snažno jedno drugom stezali ruku, a ja sam, naslonjena na prozor automobila, posmatrajući treperenje svetla uličnih svetiljki na staklu, pomislila: *Sve će biti dobro. Mi ćemo uvek biti dobro.*

I u tom trenutku shvatila sam: kada svet postane mračan i strašan, ljubav može da te podigne i odvede na ples; smeh može donekle da ublaži bol; lepota može da izbuši rupe u strahu koji te obuzima. Rešila sam da će moj život činiti ove tri stvari. Ne samo mene radi već i mame radi, i svih ljudi oko mene.

Moj život će imati svrhu. Imaće lepotu. Biće pun svetlosti sveća, a u pozadini će tiho svirati muzika benda *Flitvud Mak*.

Počela sam sebi da pričam lepu priču o mom životu, o sudbini, i kako se sve naposljetku reši, i sve do dvadeset osme godine moja priča bila je savršena.

Savršeni roditelji (koji nisu bolovali od karcinoma) zvali su me nekoliko puta nedeljno pripiti od vina ili društva onog drugog. Savršen momak (spontan, sto devedeset centimetara visok, multilingvalan) koji je radio u urgentnom centru i umeo da pripremi *coq au vin*. Savršen stan u Kvinsu, namešten u šabi šik stilu. Savršen posao pisanja ljubavnih romana – nadahnutih savršenim roditeljima i savršenim momkom – za izdavačku kuću *Sendi Lou buks*.

Ali bila je to samo priča i sve je počelo da se razilazi čim se u zapletu pojavila jedna velika, zjapeća rupa. Tako to ide u pričama.

Sada, u dvadeset devetoj godini, bila sam nesrećna, bez novca, delimični beskućnik i sasvim sama, i zaustavljala sam automobil ispred prelepe kuće na jezeru čije je samo postojanje u meni izazivalo mučninu. Velika romantizacija života više mi nije bila od koristi, ali je moja kobna mana sedela pored mene u ulubljenom *kija soul* automobilu i počela da mi priča ono što se dešavalo u datom trenutku.

Dženjuari Endruz zuri kroz prozor automobila u gnevno jezero koje udara o mračnu obalu. Pokušala je da ubedi sebe da nije pogrešila što je odlučila da dođe ovamo.

Zaista sam pogrešila što sam došla ovamo, ali nisam imala izbora. Ne odbija se besplatan stan kada si bez para.

Parkirala sam na ulici i zagledala se u fasadu ogromne vikendice, njene sjajne prozore i trem kao iz bajke i dugačku travu na plaži koja se talasala na toplom povetarcu.

Uporedila sam adresu u GPS uređaju sa onom napisanom rukom na ključu kuće. Stigla sam na pravu adresu, to je bilo jasno.

Na trenutak sam odugovlačila, kao da će me možda ubiti asteroid koji će zbrisati čitavu planetu pre nego što budem morala da uđem. A zatim sam duboko udahnula, izašla iz automobila, jedva izvukla pretrpani kofer sa stražnjeg sedišta i kartonsku kutiju punu džina.

Sklonila sam pramen tamne kose iz očiju i zagledala se u različak-plavu šindru i snežnobeli obrub oko prozora i vrata. *Samo se pretvaraj da si došla u Airbnb.*

Smesta mi je kroz glavu proleteo zamišljeni opis *Airbnb* oglasa: *Trosobna vikendica na obali jezera sa tri kupatila, koja obiluje šarmom i dokazima da je vaš otac kreten i da je čitav vaš život bio laž.*

Krenula sam da se penjem stepenicama usečenim u travnato brdašće dok mi je krv šištalala u ušima poput vode u vatrogasnim crevima, a noge mi klecale u iščekivanju trenutka kada će se usta pakla otvoriti i svet mi se izmaći ispod nogu.

To se već desilo. Prošle godine. I nije te ubilo, pa neće ni ovo.

Na tremu se su svi osećaji u mom telu postali intenzivniji. Trnci na licu, grč u stomaku, peckanje znoja na vratu. Naslonila sam kutiju sa džinom na kuk i ubacila ključ u bravu, delimično u nadi da će se zaglaviti. Da će se ispostaviti da je sve ovo bila jedna velika neslana šala koju nam je tata priredio pre nego što je umro.

Ili, još bolje, da on nije zapravo mrtav. Iskočiće iza žbunja i povikati: „Prešao sam te! Nije valjda da si *stvarno* mislila da sam vodio tajni život? Nije valjda da si mislila da imam drugu *kuću* sa nekom drugom ženom koja nije tvoja majka?“

Ključ se okrenuo lako. Vrata su se otvorila prema unutra.

Kuća je bila tiha.

Presekao me je bol. Isti onaj koji sam osećala barem jednom dnevno otkako sam primila mamin poziv i čula je kako jecajući izgovara one reči. *Dženi, umro je.*

Ne tata. Ne ovde. Ne bilo gde. A zatim drugi bol, kao okretanje noža: *Otac koga si poznavala nikada i nije postojao.*

Nikada nije bio moj. Kao što ni moj bivši, Žak, ni njegov pevac u vinu nikada nisu bili moji.

Bila je to samo priča koju sam pričala sebi. Od sada će biti ili ružna istina, ili ništa. Skupila sam snagu i ušla.

Prvo sam pomislila kako ružna istina nije bila naročito ružna. Preda mnom se pružao otvoreni plan ljubavnog gnezda mog tate: dnevna

soba prelazila je u kuhinju sa plavim pločicama i udobnom nišom za doručak, a stakleni zid iza njega gledao je na terasu od tamnog drveta.

Da je mama posedovala ovu kuću, bila bi sva u krem, umirujućim, neutralnim bojama. Ova soba nameštena u boemskom stilu više se uklapala u Žakov i moj stari stan nego u dom mojih roditelja. Osetila sam blagu mučninu zamišljajući tatu ovde, među ovim stvarima koje mama nikada ne bi odabrala: pored skromnog ručno ofarbanog stola za doručak, polica od tamnog drveta, mekog kauča prekrivenog rasparenim jastucima.

Nije bilo ni traga od oca koga sam ja poznavala.

Telefon mi je zazvonio u džepu, pa sam spustila kutiju na granitni pult i javila se.

„Halo?“ Zvučalo je slabašno i hrapavo.

„I, kako je?“ smesta je upitao glas sa druge strane. „Postoji li u kući tamnica za seks?“

„Šadi?“ pretpostavila sam. Pridržala sam telefon ramenom dok sam otvarala bocu džina i uzimala gutljaj da se osnažim.

„Zaista sam zabrinuta što sam ja jedina osoba koja može da te pozove i pita tako nešto“, odgovorila je.

„Ti si jedina osoba koja zna za njegovo ljubavno gnezdo“, istakla sam.

„Nisam jedina koja zna za njega“, rekla je Šadi.

Tehnički, to je bila istina. I premda sam ja za tatinu tajnu kuću na jezeru saznala na njegovoj sahrani prošle godine, mama je za nju znala mnogo duže. „U redu“, rekla sam. „Jedino sam ti ja pričala o njemu. Kako bilo, daj mi sekundu. Tek sam stigla.“

„Bukvalno?“ Šadi je teško disala, što je značilo da ide na posao u restoran. Pošto nam je radno vreme bilo različito, telefonom smo razgovarale kada je išla na posao.

„Metaforički“, rekla sam. „Bukvalno sam ovde čitavih deset minuta, ali tek sada imam osećaj da sam *stigla*.“

„Kako je to mudro“, rekla je Šadi. „Tako duboko.“

„Ššš“, rekla sam. „Upijam sve oko sebe.“

„Potraži tamnicu za seks!“, požurila je da kaže Šadi, kao da se spremam da prekinem vezu.

Nisam se spremala da to uradim. Prosto sam držala telefon na uhu i zadržavala dah, obuzdavajući podivljalo srce u grudima i posmatrajući drugi život mog oca.

I tada, baš kada sam uspela da ubedim sebe kako tata nije mogao ovde da provodi vreme, ugledala sam nešto uramljeno na zidu. Isečak liste bestselera *Njujork tajmsa* od pre tri godine, isti onaj koji je stavio iznad kamina kod kuće. Stajala sam tamo na petnaestom mestu, na samom dnu. A tri mesta iznad mene – u nekoj bolesnoj igri sudbine – nalazio se moj rival sa koledža, Gas (premda se sada predstavljao kao Ogastus, Ozbiljan Čovek) i njegov umni debitantski roman *Razotkrivanje*. Ostao je na listi pet nedelja (nije da sam brojala (nego šta nego sam brojala)).

„Pa?“ upitala je Šadi. „Kako ti se čini?“

Pogled mi je zastao na prekrivaču sa motivom mandale prebačenom preko kauča.

„Počinjem da se pitam je li tata pušio travu.“ Okrenula sam se prema prozorima na bočnoj strani kuće, gotovo savršeno poravnatim sa prozorima na susednoj kući, što je greška u dizajnu koju mama nikada ne bi previdela pri kupovini nekretnine.

Ali ovo nije bila njena kuća i ja sam jasno videla police za knjige koje su se podizale od poda do plafona uza zid radne sobe mog suseda.

„O bože – možda je to kuća za gajenje trave a ne ljubavno gnezdo!“ Šadi je zvučala oduševljeno. „Trebalo je da pročitaš pismo, Dženjuari. Sve je to bio nesporazum. Tata ti je ostavio porodični posao. Ona žena bila mu je poslovni partner, a ne ljubavnica.“

Koliko je loše bilo što sam poželela da je u pravu?

Ja sam, u svakom slučaju, nameravala da pročitam pismo. Samo sam čekala pravi trenutak, nadala se da će me proći najgori talas gneva i da ću u tim poslednjim tatinim rečima pronaći utehu. Ali prošla je čitava godina, a užas koji sam osećala pri samoj pomisli na otvaranje koverta svakog dana bivao je sve veći. Nije bilo pošteno da njegova bude poslednja, a da ja nemam načina da mu odgovorim. Da urlam, ili plačem, ili tražim odgovore. Pošto otvorim to pismo, neće biti povratka. To će biti to. Poslednje zbogom.

I zato je pismo, do daljnjeg srećno, premda usamljeno, obitavalo na dnu kutije sa džinom koju sam ponela sa sobom iz Kvinsa.

„Nije ovo kuća za gajenje trave“, rekla sam Šadi i otvorila stražnja vrata pa izašla na terasu. „Ukoliko ne drži travu u podrumu.“

„Nema šanse“, složila se Šadi, „tamo je tamnica za seks.“

„Prestanimo da pričamo o mom depresivnom životu“, rekla sam. „Šta ima novo kod tebe?“

„Misliš na Ukleti Šešir“, rekla je Šadi. Samo da ima manje od četiri cimerke u maleckom stanu u Čikagu, mogla bih sada da budem kod nje. Premda ništa nisam uspevala da uradim kad sam bila sa njom. A moja finansijska situacija bila je suviše poražavajuća, pa nisam smela dozvoliti sebi da ne radim ništa. Morala sam da završim narednu knjigu u ovom paklu za koji nisam plaćala stanarinu. Onda ću možda moći da priuštim sebi i stan u kom neće biti uspomena na Žaka.

„Ako želiš da pričaš o Ukletom Šeširu“, rekla sam, „izvoli.“

„I dalje ne razgovara sa mnom“, uzdahnula je Šadi čežnjivo. „Ali mogu da, ono, *osetim* da me gleda kada smo oboje u kuhinji. Jer imamo posebnu vezu.“

„Zar nisi zabrinuta da povezanost koju osećaš nije sa tipom koji nosi starinski pork-paj šešir, već možda sa duhom prvog vlasnika šešira? Šta ćeš ako shvatiš da si se zaljubila u duha?“

„Hm“, Šadi se na trenutak zamislila. „Pretpostavljam da ću morati da ažuriram biografiju na *Tinderu*.“

Povetarac je namreškao vodu i podigao se sa podnožja brda pa mi razbarušio smeđe talasaste pramenove na ramenima, a sunce na zalasku bacalo je zlatna koplja svetlosti preko svega, toliko jarka i vrela da sam morala da začiljim kako bih videla preliv narandžastih i crvenih boja preko plaže. Da je ovo bila samo neka kuća koju sam iznajmila, bila bi savršeno mesto za pisanje prelepe ljubavne priče koju već mesecima obećavam izdavačkoj kući *Sendi Lou buks*.

Šadi je, shvatila sam, još pričala. I dalje o Ukletom Šeširu. Zvao se Riki, ali nikada ga nismo tako zvale. Uvek smo o Šadinoj novoj ljubavi govorile u šiframa. Bio je to jedan stariji muškarac koji je vodio predi-ran riblji restoran (*Gospodar ribe*), i neki tip koga smo zvale Mark jer

je ličio na nekog drugog, slavnog Marka, a sada je tu bio njen novi kolega, šanker koji je svakog dana nosio šešir, što je Šadi bilo odbojno, ali ipak nije mogla da mu odoli.

Ponovo sam se uključila u razgovor kada je rekla: „Vikend za Četvrti jul? Mogu li tada da ti dođem u posetu?“

„Do tada ima više od mesec dana.“ Želela sam da joj kažem kako tada verovatno više neću biti ovde, ali sam znala da to nije istina. U najboljem slučaju, biće mi potrebno čitavo leto da napišem knjigu, ispraznim kuću i prodam obe da bih mogla (nadajmo se) da se vratim relativno lagodnom životu. Ne u Njujorku, već na nekom manje skupom mestu.

Dulut mi se činio kao prihvatljivo mesto. Mama me nikada tu ne bi posetila, ali svakako se nismo mnogo posećivale protekle godine, osim što sam otišla kod nje na tri dana za Božić. Odvukla me je na četiri časa joge, u tri krcata vitamin-bara i na prikazivanje *Krcka Oraščića* u kom je glumio neki klinac koga nisam poznavala, kao da će se, ostanemo li nasamo makar i na sekundu, povesti razgovor o tati, a mi žive sagoreti.

Čitavog života moje drugarice bile su ljubomorne na odnos koji sam imala s njom. Koliko smo otvoreno i slobodno (ili sam ja bar tako mislila) razgovarale, koliko smo se zabavljale. Sada se naš odnos sveo na igru propuštanja telefonskih poziva.

Ja sam, u suštini, sa dva roditelja koja su me volela i momka sa kojim sam živela, spala samo na Šadi, moju najbolju drugaricu na preveliku daljinu. Jedina dobra stvar selidbe iz Njujorka u Nort Ber Šors u Mičiganu bila je činjenica da sam ovako bliže njenom stanu u Čikagu.

„Četvrti jul je suviše daleko“, požalila sam se. „Udaljena si svega tri sata vožnje.“

„Da, i ne umem da vozim.“

„Onda bi trebalo da vratiš vozačku dozvolu“, rekla sam.

„Veruj mi, čekam da istekne. Osećaću se tako slobodno. Mrzim kada ljudi misle da umem da vozim samo zato što sam, zakonski gledano, osposobljena za to.“

Šadi je bila užasan vozač. Vrištala je svaki put kada bi skrenula levo.

„A i znaš koliko je teško dobiti slobodan dan u mom poslu. Imam sreće što mi je šef rekao da mogu dobiti slobodno za Četvrti jul. Koliko ga poznajem, sada verovatno očekuje da mu popušim.“

„Nema šanse. To čuvaj za velike praznike. Ti ovde možeš komotno da ga odradiš i stopalom, to bi bila mera.“

Otpila sam još jedan gutljaj džina, a zatim se okrenula sa ivice terase i umalo ciknula. Na terasi tri metra desno od moje, iza naslona ležaljke, provirivao je nečiji kovrdžavi smeđi potiljak. U sebi sam se pomolila da čovek spava – da neću morati da provedem čitavo leto tik pored nekoga ko me je čuo kako govorim *možeš da ga obradiš i stopalom*.

Kao da mi je pročitao misli, seo je, uzeo bocu piva sa stola, potegao gutljaj pa se ponovo zavalio u ležaljku.

„Tako istinito. Neću čak morati ni da skinem kroksice“, govorila je Šadi. „Kako bilo, upravo sam stigla na posao. Ali javi mi da li se u podrumu nalazi droga ili kožna oprema.“

Okrenula sam leđa susedovoj terasi. „Neću silaziti da proverim dok ne dođeš.“

„Neprirođena si“, rekla je Šadi.

„Ucena“, rekla sam. „Volim te.“

„Ja tebe volim više“, rekla je pa prekinula vezu.

Okrenula sam se prema kovrdžavoj glavi, delimično očekujući da me pozdravi, a delimično se premišljajući da li sam u obavezi da mu se predstavim.

Nikoga od suseda u Njujorku nisam dobro poznavala, ali ovo je bio Mičigan, a ako je suditi po tatinim pričama o odrastanju u gradiću Nort Ber Šors, očekivala sam da ću u nekom trenutku ovom čoveku morati da pozajmim šećer (beleška: moram kupiti šećer).

Pročistila sam grlo i pokušala da mu se srdačno nasmešim. Seo je da otpije još jedan gutljaj piva, a ja sam doviknula: „Izvinite što sam vas uznemirila.“

Neodređeno je odmahnuo rukom, a zatim okrenuo stranicu knjige koja mu je ležala u krilu. „Zašto bi obrada stopalom kao valuta bila uznemirujuća?“, otegao je hrapavim, smorenim glasom.

Složila sam grimasu dok sam pokušavala da se setim odgovora – bilo kakvog odgovora. Stara Dženjuari znala bi šta da kaže, ali moj um je bio prazan kao svaki put kada bih otvorila *Vord*.

Dobro, možda sam pomalo i postala pustinjak u ovih poslednjih godinu dana. Možda nisam bila sasvim sigurna šta sam radila protekle godine jer nisam posećivala mamu i nisam pisala, a nisam ni ubijala šarmom susede.

„Kako bilo“, doviknula sam, „sada živim ovde.“

Kao da mi je pročitao misli, nezainteresovano je odmahnuo i progundao: „Javi mi ako ti zatreba šećer.“ Ali mi je njegov ton zapravo poručio *Obrati mi se ponovo samo ako primetiš da moja kuća gori, ali čak i u tom slučaju najpre sačekaj da čuješ sirene.*

Toliko o gostoljubivosti Srednjeg zapada. U Njujorku su nam susedi, kada smo se uselili, doneli kolačiće. (Bez glutena i začinjene LSD-jem, ali imali su dobru nameru.)

„Ili putokaz do najbližeg seks-šopa“, dodao je Mrgud.

Vrelina mi je buknula preko obraza, crvenilo stida i gneva. Reči su mi izletele i pre nego što sam stigla da razmislim: „Sačekaću da ti pođeš, pa ću te pratiti.“ Nasmejao se, iznenađeno i grubo, ali se i dalje nije udostojio da se okrene prema meni.

„Baš mi je *milo* što sam te upoznala“, dodala sam oštro pa požurila nazad kroz klizna vrata u sigurnost kuće u kojoj ću, veoma moguće, morati da se krijem čitavo leto.

„Lažljivice“, čula sam ga kako gundča pre nego što sam zatvorila vrata.

Sahrana

NISAM BILA SPREMNA da obiđem ostatak kuće, pa sam sela za sto da pišem. Prazan dokument, kao i obično, prekorno je zurio u mene i odbijao da se ispuni rečima ili znakovima, ma koliko dugo mu ja uzvrćala pogled.

Evo u čemu je problem kod pisanja priča sa srećnim završetkom: pomaže ako verujete u njih.

Evo šta je moj problem: verovala sam u njih do dana sahrane mog oca.

Moji roditelji su, moja porodica je, već mnogo toga preturila preko glave i nekako smo uvek iz svega izlazili snažniji i sa više ljubavi i smeha nego pre. Bio je tu jedan kratki razlaz kada sam bila mala, kada je mama osećala da počinje da gubi identitet i kada je počela da zuri kroz prozore kao da bi mogla da vidi sebe kako negde u svetu živi drugačiji život i zaključi šta dalje da radi. A zatim se tata ponovo doselio i usledilo je plesanje u kuhinji, držanje za ruke i ljubljenje u čelo. Bila je tu mamina prva dijagnoza karcinoma i razuzdano skupa slavljenička večera kada ga je razbila, na kojoj smo jeli kao milioneri i smejali se

dok preskupo vino i italijanski sok nisu na nos počeli da nam izlaze, kao da smo mogli da priuštimo da se rasipamo, kao da dug za lečenje nije postojao. A zatim je usledio novi karcinom i još jedna prilika za život nakon mastektomije: časovi grnčarstva, časovi plesa, časovi joge, časovi marokanske kuhinje kojima su moji roditelji popunjavali vreme kao da su bili rešeni da napakuju što je moguće više života u što je moguće kraće vreme. Dugačka putovanja vikendom da bi posetili mene i Žaka u Njujorku, vožnje podzemnom železnicom za vreme kojih me je mama preklinjala da prestanem da je častim pričama o našim naduvanim susedkama Šarin i Karin (nisu bile u srodstvu i redovno su nam pod vrata gurale pamflete o ravnoj Zemlji) jer se plašila da će se upiškiti, dok je tata tiho razgovarao sa Žakom pobijajući teoriju o ravnoj Zemlji.

Iskušenje. Srećan završetak. Patnja. Srećan završetak. Hemioterapija. Srećan završetak.

A zatim, usred najsrećnijeg od svih završetaka, on je umro.

Stajala sam u predvorju njegove i mamine episkopalne crkve, u moru ljudi u crnini koji su šaputali beskorisne reči, osećajući se kao sam mesečareći stigla tamo, jedva kadra da se setim leta, vožnje do aerodroma, pakovanja. Svesna, po milioniti put u prethodna tri dana, da ga *nema*.

Mama je otišla u toalet i ja sam bila sama kada sam je ugledala: jedinu ženu koju nisam prepoznala. U sivoj haljini i kožnim sandalama sa heklanim šalom oko ramena i od vetra razbarušenom belom kosom. Gledala je pravo u mene.

Nakon jednog trenutka požurila je prema meni, na šta mi je, iz nekog razloga, stomak potonuo. Kao da je moje telo prvo znalo da će se stvari promeniti. Prisustvo ove neznanke na sahrani mog tate izbacije moj život iz koloseka jednako koliko i njegova smrt.

Smešila se nesigurno kada je stala ispred mene. Mirisala je na vanilu i citrus. „Zdravo, Dženuari.“ Govorila je zadihano i kroz prste nervozno provlačila resu svog šala. „Mnogo sam slušala o tebi.“

Vrata toaleta iza njenih leđa širom su se otvorila i mama je izašla napolje. Stala je u mestu, a na licu joj je bio zaleđen nepoznat izraz. *Prepoznavanje? Užas?*

Nije želela da nas dve razgovaramo. Šta je to značilo?

„Ja sam stara prijateljica tvog oca“, rekla je žena. „On mi mnogo... mnogo mi je značio. Poznavala sam ga čitavog života, otprilike. Već neko vreme bili smo veoma bliski i – nije prestajao da priča o *tebi*.“ Pokušala je da smehom razvedri atmosferu, omašila je za svetlosnu godinu.

„Žao mi je“, rekla je promuklo. „Obećala sam da neću plakati, ali...“

Osećala sam se kao da me je neko gurnuo sa zgrade, kao da padam u beskraj.“

Stara prijateljica. Tako je rekla. Nije rekla ljubavnica. Ali ja sam znala, po načinu na koji je plakala na sahrani – njene suze bile su izvitopereni odraz maminih. Prepoznala sam izraz na njenom licu, jer sam isti takav videla jutros na svom dok sam utapkavala korektor ispod očiju. Tatina smrt nepovratno ju je slomila.

Izvadila je nešto iz džepa. Kovertu na kojoj je bilo ispisano moje ime i ključ. Na ključu je visio privezak sa adresom ispisanom prepoznatljivim nečitkim rukopisom. Tatinim.

„Želeo je da ti ovo dam“, rekla je. „Tvoja je.“

Stavila mi je sve na dlan samo na trenutak zadržavši ruku. „To je prelepa kuća na jezeru Mičigan“, rekla je. „Dopašće ti se. Uvek je govorio da će ti se dopasti. A pismo je povodom tvog rođendana. Možeš da ga otvoriš tada ili... kad bilo.“

Moj rođendan. Do mog rođendana bilo je još sedam meseci. Moj tata neće biti tu za moj rođendan. Mog tate više nema.

Mama se pojavila iza žene i ukočila se, pa sa ubistvenim izrazom na licu krenula prema nama. „Sonja“, prosiktala je.

Ostatak sam znala.

Ja sam živela u neznanju, ali mama nije.

Zatvorila sam *vord* dokument kao da ću kliktanjem na to malo *x* u uglu zatvoriti i sećanja. Tražeći nešto čime bih mogla da skrenem misli, počela sam da prelistavam elektronsku poštu i otvorila poslednji mejl mog agenta, Anje.

Stigao je pre dva dana, pre nego što sam otišla iz Njujorka, i iznalazila sam besmislene i smešne razloge da odložim da ga pročitam. Pakovala sam se. Prebacivala stvari u skladište. Vozila. Pokušavala da popijem

Emili Henri

što je moguće više vode dok piškim. „Pisala“, sa teškim navodnicima. Bila pijana. Gladna. Disala.

Anja je imala reputaciju nemilosrdnog agenta, buldoga u pregovorima sa izdavačima, ali je prema piscima bila mešavina gospođice Hani, mile učiteljica iz filma *Matilda*, i seksi veštice. Uvek ste očajnički želeli da joj udovoljite, zato što ste imali osećaj da vas niko nije voleo i divio vam se toliko čisto kao ona i zato što ste podozrevali da bi mogla napujdati krdo pitona na vas ako bi to poželela.

Iskapila sam treći džin te večeri, otvorila mejl i pročitala:

Zdraaavooo, prelepa i čudesna meduzo,
anđeoska umetnice, moja mala fabriko para,

Znam da ti je u životu prava ludnica, ali ponovo su mi pisali iz izdavačke kuće – zaista žele da znaju kako napreduje rukopis, odnosno hoće li biti gotov do kraja leta. Kao i uvek, rado ću skočiti na telefon (instant poruke ili Pegaza ako se ukaže potreba) da ti pomognem da smisliš / iscediš zaplet pojedinosti / ŠTA BILO samo da ti olakšam da izneseš još tih tvojih prelepih reči i neuporedivog zanosa u svet! Pet knjiga za pet godina mnogo je za svakoga (čak i nekoga sa tvojim posebnim darom), ali verujem da smo došli do zida sa izdavačima i da je vreme da se nasmešiš i rodiš ga, ako je to ikako moguće.

xox,
Anja

Nasmešim se i rodim ga. Pretpostavljam da bi lakše bilo izbaciti potpuno formiranu bebu iz materice na kraju ovog leta nego napisati i prodati novi roman.

Odlučila sam da ću, ako odem na spavanje, ustati sutra rano i izbaciti nekoliko hiljada reči. Oklevala sam ispred spavaće sobe u prizemlju. Nije bilo načina da budem sigurna koje su krevete tata i Ona Žena koristili.